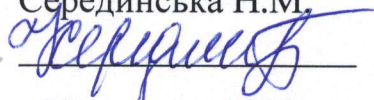

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ НАМН
УКРАЇНИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант ОНП
докт. мед. наук.

Серединська Н.М.

«25» серпня 2022 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Філософія»

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців «Фармакологія»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Доктор філософії

222 «Медицина»

Київ, 2022

1. Контактна інформація:

Викладачі: професор, д.ф.н. Пустовіт Світлана Віталіївна
ст.виклад. Березіна Вікторія В'ячеславівна

e-mail: pustovit-sv@ukr.net
berezina.kf@gmail.com

2. Анотація курсу:

Семестр: 1 (34 годин)

Обсяг: загальний обсяг – 90; лекцій – 10; семінарські заняття – 24; самостійна робота – 56.

Навчальна дисципліна «Філософія» посідає важливе місце в структурно-логічній схемі підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина», ОНП «Фармакологія» та передбачає засвоєння основних тенденцій розвитку науки, критичне осмислення подій та явищ наукового життя, використання філософської рефлексії для формування власної наукової світоглядної парадигми. Курс орієнтований на формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» розуміння основних філософсько-світоглядних проблем розвитку науки, як галузі філософського знання; вивчення основ наукової культури та специфіки наукової діяльності вченого-дослідника, знання і розуміння яких породжує вміння надавати професійну оцінку явищам і подіям наукового життя, гуманітарні та етичні засади наукової діяльності, а також формувати методологію власного наукового дослідження у відповідності до сучасної парадигми наукового знання.

Мета курсу: ознайомити здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» із значенням філософії для формування наукових знань, особливостями наукового пізнання та можливостями застосування у ньому філософської методології; особливостями формування та розвитку найбільш значущих світоглядних ідей впродовж усіх етапів розвитку людської цивілізації, які вплинули на розвиток науки.

Опанування навчальною дисципліною «філософія» забезпечить розвиток у майбутнього доктора філософії наступних компетентностей та вмінь:

інтегральні: формування теоретичних засад світогляду та концептуальних принципів духовного розвитку особистості; формування здатності проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики;

- *загальні:* здатність до підвищення професійної кваліфікації; здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї; здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт;

- *спеціальні (фахові, предметні):* здатність до абстрактного, логічного мислення, аналізу і синтезу; вміти користуватися основними універсальними методологічними принципами, нормами, підходами в процесі наукового пошуку; обирати найдоцільніші шляхи медико-біологічних досліджень; розглядати всі явища і процеси в їх розвитку, безперервних змінах та нерозривних зв'язках з конкретними умовами.

Результати навчання дисципліни:

- аналізувати складні суспільні явища в контексті розвитку світу, суспільства, людини, соціокультурних обставин; чітко формулювати об'єкт, предмет, мету, наукове завдання та завдання дисертаційного дослідження, положення, що виносяться на захист, логічно відстоювати та обґрунтовано захищати власну точку зору; свідомо використовувати наукову методологію у своїй дослідницькій діяльності;

- використовувати загальні філософські принципи й положення, отримані навички творчого та наукового мислення під час проведення дисертаційних досліджень; організовувати інформаційний пошук, опрацьовувати теоретичні джерела;

- застосування філософських, загальнонаукових методів під час виконання науково-дослідних завдань за обраною темою дисертації;

- уміти з дотриманням етичних норм формувати комунікаційну стратегію з суб'єктами взаємодії, застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії спілкування залежно від ситуації;
- брати участь у дискусіях із фахівцями у філософії науки;
- демонструвати етичну поведінку в дотриманні принципів наукового дослідження;
- дотримуватися академічної доброчесності, виявляти ініціативу та соціальну відповідальність за результати прийняття рішень у різних ситуаціях;
- - виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності.

Необхідні навчальні компоненти (пререкізитами, кореквізитами і постреквізитами): в межах третього (освітньо-наукового) рівня.

Зміст дисципліни: 12 тем:

Тема 1. Виникнення філософії, її предмет і основні соціальні функції..

Тема2. Філософія природничих наук – рефлексія на здорове збереження людини і суспільства.

Тема3. Парадигмальна трансформація філософського знання. Історична генеза філософії природничих наук.

Тема4. Буття людини: екстраполяція онтологічних смислів в медико-біологічну науку.

Тема 5. Головні рівні і методи наукового дослідження.

Тема6. Наукові традиції наукові революції.

Тема7. Філософія свідомості в контексті природничих наук.

Тема8. Наука в сучасному світі: стан і перспективи розвитку.

Тема 9. Основні теорії наукового пізнання в історичному розвитку.

Тема 10. Морально-етичні аспекти розвитку сучасної науки..

Тема 11. Соціально-філософські аспекти наукової діяльності.

Тема 12. Гуманітарні та етичні засади медико-біологічних досліджень.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, самостійна робота аспірантів, індивідуальні консультації; дистанційне навчання, залучення здобувачів вищої освіти до міжнародно визнаних курсів та освітніх ресурсів.

Форма навчання: денна, вечірня, заочна.

Форми підсумкового контролю: залік (1 семестр).

Засоби контролю успішності навчання: написання тестових, ситуаційних, творчих завдань; реферативні доповіді, участь у дискусії, питання для підсумкового контролю.

Мова навчання: українська.

3. Оцінювання:

Оцінка за навчальну дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати при вивченні кожного модуля, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів. ПМК здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Форми проведення ПМК мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні ПМК, становить 80. ПМК вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів. Для оцінювання поточної навчальної діяльності встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені

методичною розробкою для запланованої теми. Залік здійснюється після завершення вивчення всіх тем на останньому занятті. До ПМК допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

До заліку допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Програма заліку включає обов'язкову і варіативну частини.

Обов'язкова частина охоплює:

- теоретичне завдання, яке передбачає письмову відповідь на питання, що дає можливість оцінити теоретичний рівень підготовки;
- аналітичне завдання, яке передбачає реалізацію набутих навичок роботи з науковим текстом і розв'язання ситуаційних задач.

Варіативна частина передбачає розробку заходів із моделювання власної наукової й педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності.

4. Політика курсу: обов'язкове дотримання аспірантами академічної доброчесності, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

I. ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Данильян О. Г. Філософія: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Харків: Право, 2018. – 430 с.
2. Петрушенко В. Л. Філософія: підруч. для студентів вищ. закл. освіти / В. Л. Петрушенко. – 5-те вид. – Львів: Новий світ-2000, 2018. – 504 с. – (бібліотека ЗДМУ)
3. Петрушенко В. Л. Гносеологія та епістемологія: навч. посіб. / Віктор Петрушенко. — Львів : Новий світ - 2018. — 208 с. – (бібліотека ЗДМУ)
4. Петрук Н. К. Філософія науки: навч. посіб.: [для аспірантів нефілол. спец.] / Петрук Н.К., Гапченко О. В., Левченко А. В. — Хмельницький: ХНУ, 2018. — 271 с.
5. Кузь О. М., Чешко В. Ф. Філософія науки: навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 172 с.
7. Ратніков В.С. Основи філософії науки і філософії техніки: навчальний посібник. Вінниця:ВНТУ, 2012. 291 с.
8. Сергієнко В. В. Філософські проблеми наукового пізнання: навч. посіб. Кременчук:Кременчуцький національний університет ім. Михайла Остроградського, 2011. 103 с.

II. ДОДАТКОВІ ДЖЕРЕЛА

1. Антологія сучасної аналітичної філософії, або жук залишає коробку / за наук. ред. А.С. Синиці. – Львів: Літопис, 2014. – 374 с.
2. Гнатюк Я. С. Філософія. Вступ до теорії: навч. посіб. / Я. Гнатюк. – Івано-Франківськ:Симфонія форте, 2017. – 140 с.
3. Декарт Р. Медитації про першу філософію / Метафізичні медитації // «Медитації»Декарта у дзеркалі сучасних тлумачень. – К.: Дух-і-літера, 2014. – С. 115-292.
4. Декарт Р. Міркування про метод. – К.: Тандем, 2011. – 101 с.

5. Кант І. Пролегомени до кожної майбутньої метафізики, яка може постати як наука / Іммануїл Кант ; пер. з нім., вступ. ст., комент. й прим. В. Терлецького. – Вид. 2-ге, уточн. і доп. – Харків: Фоліо, 2018. – 211 с.
9. Касьян В.І. Філософія: відповіді на питання екзаменац. білетів: навч. посіб. / В. І. Касьян. - 6-те вид., стер. - К. : Знання, 2010. – 347 с.
10. Ляйбніц Г. В. Монадологія // *Sententiae*. – 2013. – №1 (XXVIII). – С. 151-177.
11. Макіавеллі Н. Державотворець: політ. трактат / Ніколо Макіавеллі; пер. В. Балог. –Київ: Арій, 2014. – 223 с.
12. Монтень М. Проби: вибране / Мішель Монтель; пер. з фр. А. Перепаді. – Х.: Фоліо, 2012. – 442 с.
13. Філософія: хрестоматія: від витоків до сьогодення: навч. посіб. / за ред. Л. В. Губерського. – 2-е вид., стер. – К.: Знання, 2012. – 621 с.